

היחידה
בנייה מתועשת

ראה פרטים בעמוד 7

הזמן הירוק

פותרים חלון לעולם חדש

ראו עמוד 19

שבועון הקיבוצים • מס' 1590 • י"א באב תשע"ז • 3 באוגוסט 2017

סקר חדש: בקיבוצים המתחדשים מרגישים לא רע

עמוד 15

ירוקים מתמיד! לקבלת העיתון במייל, צור קשר בדוא"ל: kav_daf@tmags.co.il

ד"ר ארנון ברקן

- תפוצה ארצית
- שירות מעולה ואישי
- אחריות יצרן
- אפשרות לטרייד אין

מבצע!
החל מ-235 ש"ח
ללא ריבית
וללא מקדמה!

קלנועית אפיקים
הכל הופך להיות הרבה יותר קל

קל יותר

לשמור על קשר
עם המשפחה

9901* / מטרות 4 / הבית של הקלנועיות בישראל

המחיר מתייחס לדגם GOGO 3 LX במסגרת 36 תשלומים, ללא ריבית ולמשלמים בכרטיס אשראי. המחיר כולל מע"מ. בתוקף עד 31.8.17. התמונה להמחשה בלבד. בכפוף לתקנון. ט.ל.ה.

מה השתנה במצב הכלכלי של המשיבים בקיבוצים המתחדשים בשנים האחרונות?

נתונים מסקרי דעת הקהל בקיבוץ 2016 ו-2007

הכלכלי שלה, מאבדן הפרנסה וגם מהחשש שלא יוכלו לממן את הצרכים של הילדים שלהם. רבות הנשים (33%) מהגברים (26%) המודאגות מהמצב הכלכלי שלהן.

רמת הדאגות והחששות מושפעת גם מהמצב הכלכלי של הקיבוץ. נמצא שאחוז המשיבים מהקיבוצים החלשים כלכלית המודאגים ממצבם הכלכלי האישי, מאבדן מקור פרנסתם ומה דאגה שלא יוכלו לממן את הצרכים של ילדיהם גדול מאחוז המשיבים מהקיבוצים שנמצאים במצב כלכלי טוב.

נושא נוסף שנבדק הוא עד כמה החברים סומכים על קיבוצם שידאג להם בעת מצוקה כלכלית או לעת זקנה.

לוח 5: עד כמה נכונים או לא נכונים הטענות הבאות (באחוזים).

שנת הסקר	לא נכון	קצת לא נכון	קצת נכון	נכון	סה"כ
2016	32	31	37	100	א. קיבוץ ידאג לי בעת מצוקה כלכלית
2007	37	36	27	100	
2016	26	27	47	100	ב. קיבוץ ידאג לי בעת זקנתי
2007	32	30	38	100	

כמחצית (47%) מהמשיבים סבורים שקיבוצם ידאג להם בעת זקנתם לעומת כרבע המציינים שלא כך יהיה. למעלה משליש מעריכים שהקיבוץ ידאג להם בעת מצוקה כלכלית (37%) ויש ליש נוסף מעריכים שזה לא נכון (32%). רואים שיפור בתפיסת מצב הקיבוץ לעומת 2007 כאשר פחות משיבים היו סבורים שקיבוצם ידאג להם בעת מצוקה כלכלית או בזיקנתם.

המבוגרים סומכים יותר על קיבוצם בהשוואה לשתי קבוצות הגיל האחרות. זה מתבטא בכך שיותר מבוגרים (58%) מצעיי רים (36%) ומגילאי הביניים (45%) סבורים שקיבוצם ידאג להם בעת זקנתם, וגם מכך שיותר מבוגרים (43%) מהאחרים (35%) סבורים שקיבוצם ידאג להם בעת מצוקה כלכלית.

המצב הכלכלי משפיע אף הוא על המידה בה סומכים החברים על קיבוצם. נמצאו יותר ביטויים של חוסן חברתי בין משיבים מקיבוצים במצב כלכלי טוב מאשר בין שאר המשיבים בשאר לוח שנסאלו. כך 47% מהמשיבים מהקיבוצים החזקים כלכלית בהשוואה ל-26% מהקיבוצים החלשים סבורים שבעת מצוקה כלכלית קיבוצם ידאג להם. מגמה דומה גם לגבי דאגת הקיבוץ בעת זיקנה (58% לעומת 36%).

לסיכום

מהחלק העוסק במצבם הכלכלי של חברי הקיבוץ ובדאגותיהם בתחום זה ניתן לראות שבאופן כללי המצב הכלכלי האישי של החברים השתפר לאורך השנים אך עדיין קיימות דאגות פרנסה וחששות מזמנים קשים יותר. המבוגרים פחות מודאגים וחוששים ונראה שהם סומכים יותר מאשר גילאי הביניים והצעירים על הקיבוץ ודאגתו להם. בקיבוצים המידות החדשים יש יותר חששות פרנסה מאשר בשיתופיים וכן בקיבוצים הנמצאים במצב כלכלי לא טוב.

גם הביטחון האישי לגבי העתיד השתפר לאורך השנים. הדאגה לאיבוד מקור ההכנסה פחתה וכך גם הדאגה לגבי המצב הכלכלי האישי. בין שליש לחצי מהחברים מאמינים שקיבוצם ידאג להם בעת זקנתם ובעת מצוקה כלכלית. הניתוח לעיל התמקד בקיבוצים המתחדשים בלבד. מסתבר שיש דאגות פרנסה אבל המצב השתפר לאורך השנים מ-2007 גם ביחס למצב הכלכלי האישי, גם ביחס לחששות מאבדן מקור הכנסה וגם ביחס לצרכי הילדים.

ש 7000- ל-7000 ש ברוטו לחודש. שכרם של 33% נע בין 7001 ל-12000 ש, וחמישית (22%) משתכרים מעל 12000 ש ברוטו לחודש.

כללית אפשר לומר שב-2016 45% מהמשיבים משתכרים פחות מ-7000 ש ברוטו לחודש לעומת 65% ב-2007. אחוז המשתכרים מעל 12000 ש ברוטו לחודש הפיל עצמו ב-2016 לעומת 2007. הנתונים מראים שחל שיפור משמעותי ברמת השכר מ-2007.

בהשוואה בין קבוצות הגיל נמצא שיותר מבוגרים (48%) מגילאי הביניים (36%) ומצעירים (29%) משתכרים בין 5001-9000 ש ברוטו לחודש ורבים יותר הצעירים (48%) מגילאי הביניים (46%) והמבוגרים (23%) המשתכרים מעל 9000 ש ברוטו לחודש.

בהשוואה בין המינים נמצא שיותר נשים (29%) מגברים (19%) משתכרות פחות מ-5500 ש, ויותר גברים (45%) מנשים (29%) משתכרים מעל 9000 ש.

בקיבוצים הפחות מבוססים כלכלית 29% משתכרים פחות מ-5500 ש לעומת 18% בקיבוצים המבוססים כלכלית ובנוסף 32% ממשבי הקיבוצים הפחות מבוססים משתכרים מעל 9001 ש בהשוואה ל-42% מהקיבוצים המבוססים כלכלית.

שאלה נוספת התמקדה בקבוצת השכר אליה משייכים עצמם המשיבים עפ"י הערכתם.

לוח 3: קבוצת השכר אליה משייכים המשיבים על פי הערכתם (באחוזים).

קבוצת השכר	נמוכה	בינונית	גבוהה	סה"כ
2016	21	43	36	100
2007	29	43	28	100

השנה מעל שליש מהמשיבים ממקמים עצמם בקבוצת השכר הגבוהה וכרבע ממקמים עצמם בקבוצת השכר הנמוכה. הנתונים השתפרו לאורך השנים האחרונות.

בהשוואה בין המינים נמצא שרבים הגברים (44%) מהנשים (27%) המשייכים עצמם לקבוצת השכר הגבוהה.

יותר משיבים (28%) מהקיבוצים החלשים כלכלית מאשר מהקיבוצים החזקים (13%) משייכים עצמם לקבוצת השכר הנמוכה וברמת השכר הגבוהה התמונה מתהפכת (28% משיבי הקיבוצים החלשים לעומת 44% מהחזקים משייכים עצמם לקבוצת השכר הגבוהה).

בלוח הבא רוכזו התשובות לגבי המידה בה חברי הקיבוץ מודאגים ממצבם הכלכלי האישי, מהאפשרות לאבד את מקור הכנסתם, וכן שלא יוכלו לממן את צרכי ילדיהם.

לוח 4: המידה בה מודאגים הנשואים הבאים (באחוזים).

שנת הסקר	מידת הדאגה			סה"כ
	מועטה	בינונית	רבה	
2016	37	33	30	100
2007	18	33	49	100
2016	47	25	28	100
2007	26	27	47	100
2016	44	21	35	100

ב-2016 בין רבע לשליש מהמשיבים מודאגים במידה רבה מהנשואים השונים: יש יותר מודאגים מהחשש של אי יכולת לממן את הצרכים של ילדיהם (35%) מאשר מהמצב הכלכלי האישי (30%), ומהחשש לאבד את מקור הפרנסה (28%). אחוז המודאגים מהמצב הכלכלי על היבטיו השונים פחת בצורה משמעותית בעשר השנים האחרונות.

הקבוצה המבוגרת פחות מודאגת משאר הקבוצות מהמצב

פרופ' מיכל פלגי וואליאט אורחן המכון לחקר הקיבוץ והרעיון השיתופי, אוניברסיטת חיפה

המצב הכלכלי של חברי הקיבוץ המתחדש לאורך השנים נבדק באמצעות 9 שאלות בסקרי דעת קהל ב-2016 וב-2007 שנערכו על ידי פרופ' מיכל פלגי וואליאט אורחן. הנתונים המוצגים להלן מתייחסים להערכת חברי הקיבוץ את מצבם הכלכלי האישי, לתחושתם ביחס לביטחונם האישי לגבי מצבם בעתיד, לתנאי הריוך שלהם, לרמת השכר שלהם, לקבור צת השכר אליה הם משתייכים עפ"י הערכתם, לדאגתם כלפי המצב הכלכלי, לחשש מאבדן מקור ההכנסה, ולהעדר היכולת לממן צרכים של ילדיהם. בשתי שאלות נוספות באה לידי ביטוי תפיסתם את דאגת הקיבוץ בעת מצוקה כלכלית ובעת זקנתם. על מנת לתת תמונה ערכנית נציג את הנתונים ממדגם אקראי בקיבוצים מתחדשים של 1169 חברים וחברות ב-2016 ומ-783 משיבים ב-2007. לגבי 2016 תוצג השוואה בין קבוצות גיל, מין ומצב כלכלי של הקיבוצים כאשר ההבדלים הינם מובהקים.

לוח 1: המצב הכלכלי, הביטחון האישי לגבי העתיד, ותנאי הדיור (באחוזים).

שנת הסקר	גרוע	בינוני	טוב	סה"כ
2016	5	24	71	100
2007	7	34	59	100
2016	10	28	62	100
2007	17	36	47	100
2016	8	15	77	100

השאלה חדשה ב-2016 כשלושה רבעים מהחברים מרגישים שמצבם הכלכלי טוב ולשני שלישים יש ביטחון לגבי עתידם לעומת כמחצית ב-2007. מבאן שחל שיפור מאד משמעותי בהערכת המצב הכלכלי האישי מאז 2007. מצב תנאי הדיור נתפס כטוב ע"י למעלה משלושה רבעים של המשיבים.

בהשוואה בין קבוצות הגיל נמצא שאחוז גדול יותר מהמבוגרים (78%) - (בני 66 ומעלה) סבורים שמצבם הכלכלי האישי טוב בהשוואה לצעירים (גילאי 45-21) וגילאי הביניים (67% גילאי 65-46). וכך גם לגבי מצב הביטחון האישי לגבי העתיד (68% מהמבוגרים לעומת כ-60% מהקבוצות האחרות) וגם לגבי תנאי הדיור (83% מהמבוגרים וגילאי הביניים לעומת 61% מהצעירים).

הבדלים נמצאו בין המשיבים מקיבוצים מבוססים - 82% מהם מדווחים שמצבם הכלכלי האישי טוב לעומת 60% משיבים מקיבוצים פחות מבוססים כלכלית. מגמה זו נשמרת גם לגבי הביטחון האישי בעתיד כאשר 76% מהמשיבים בקיבוצים המבוססים מציינים שמצבם טוב לעומת 48% משיבי הפחות מבוססים. אותה מגמה תקפה גם לגבי תנאי הדיור: 69% משיבי הקיבוצים החלשים כלכלית בהשוואה ל-85% משיבי החזקים כלכלית מציינים שמצבם טוב.

להלן התשובות לגבי רמת השכר או הפנסיה האישית של המשיבים.

לוח 2: רמת השכר/תקציב/פנסיה (כולל ביטוח לאומי) (באחוזים).

2016	2007	
8	29	א. טע 4000 ש ברוטו בחודש
16	18	ב. בין 4001 ל-5500 ש ברוטו לחודש
21	18	ג. בין 5501 ל-7000 ש ברוטו לחודש
17	13	ד. בין 7001 ל-9000 ש ברוטו לחודש
16	11	ה. בין 9001 ל-12000 ש ברוטו לחודש
22	11	ו. מעל 12000 ש ברוטו לחודש
100	100	סה"כ

ב-2016 פחות מעשירית (8%) משתכרים פחות מ-4000 ש ברוטו לחודש. למעלה משליש (37%) משתכרים בין 4001